1 DIYONI
Apunu Diyoni e okai yabiri tapu
Oka gwede nene tapu ki kabuwai

Oka yau rabineya ka apunu Diyoni yona debai apeya ki kabuwai wagubu.

Debai mosi ka iyapana Mamanuga God ade e Gubagai Iyesu Keriso mu mete ewapuru eyaka mena idiwana ki yonai.

Debai mosi ka kabuwa mibai pa mena iyapana paunamugu kawayawagawa yarawa ki bodapamana ki nana ki yonai. Iyapana dai tagubu da waira yau ka bigibigi ki pokere nu iyapana kuduba ka mete bigibigi. Mu tagubu da Mamanuga God e Gubagai eba iyapana kaina nu maba wenawena. E iyapana kaina nu maba wenawagubena ki ka e mete bigibigi. Mu inako tagubu ade tagubu da nu bagi supasupai idiwomu bo deni deni nota kwarikwarisigomu ki ka eba gwede kawaya mosi.

Apunu Diyoni notababa yonai ki wade supasupapupu. E wagubu da Iyesu Keriso e ka mibai iyapana kaina nu maba wenawena ki pokere iyapana gwedewau e sumapiyamu ade Mamanuga God mete nota kwarikwarisipiyamu ki ka mu kowamuguma mete deni deni nota kwarikwarisi kasiwaratogomono idiwono.

Oka debai empamana ki kabuwai

Parau *1:1-4*

Tanai ade Sisipu *1:5-2:29*

Mamanuga God e munuiyoma ade Seitani e munuiyoma *3:1-24*
Mibai ade bera *4:1-6*
Nota kwarikwarisi ki notai *4:7-21*
Berokoi kuduba raurumipi *5:1-21*

1-2 Nu Iya Wadamana Yonai e ka kunuma waira
kerareya tondawa yabadawa da nu bamanugu
matara-wena. E sisiyai nu karako oka pokaiya
wi kabuwanimei yau kena. Nu Iya Yonai ki
apunai bananamipi, e bonanai nu wenagunugere
wainamipi, ade e midai nu idanugere mete
geyamipi. Nu Iya Wadamana Yonai matarawena
ki ka nu e yabunugere matarau emipi. Nu iya
maramara idiwana kaiwana ki kerarai apunai
ka naiya mena Mamanuga God bameya tondawa
ko e kawapu nu bamanugu bauwena ki nu e
emipi kewowena ki pokere e yonai nu karako wi
kabuwanimei yau kena.
3 Nu badidi emipi bo wainamipi ki kuduba nu
wi nidimei da wi nu mete dibipamu manako nu
rabinanuga eyakamenayagisi ewapuru mena idi-
womu ade Mamanuga God e Gubagai Iyesu Keriso
mete kina mu mete ewapuru idiwomu.
4 Nu oka yau okapemei da nu yo wi ewapuru
mibi mamamai idiwana kaiwana ki nana. Kaiwa
kaiwa wi bamagau.

Mamanuga God e ka nu Taninuga Kawaya

5 Yona ki e nu nidibu wainamipi ki nu karako
wi nidimei yau kena; ‘Mama-nuga God e ka tanai
kawaya ko sisipu mo e bameya pa mena.’
6 Ki pokere, nu iwagamu da; ‘Nu ka Mamanuga
God mete ewapuru idiwei,’ nu inako iwege-mei

ko ade sisipu rabinaneya idiwei ki ka nu nubo
beraigemei ko supasupai eba idiwei.
7 Ko nu e taneya tondau ki maba nu mete e
taneya idiwomu ki ka nu kuduba nu rabinanuga
eyakamena-yagisi ewapuru mena idiwomu man-
ako e Gubagai Iyesu nu nene powena e darai
kawapu, e darai ki pokaiya ka e nu biginuga
kuduba surupoto.
8 Nu iwagamu da; 'Nu rabinanugu ka bigi mo pa
mena,' nu inako iwegemei ki ka nu nubo kerapu
wadewadeigemei. Yona mibai nu rabinanugu eba
tawa-wena.
9 Ko nu bigi badidi kwaigibi ki kuduba nu umu-
nunuga pokaiya Mama-nuga God bameya mata-
rau iwagamu ki ka e naiya mena gwaiyabawena
ki e makeya supasupai yau kwaeyagisi; Nu big-
inuga ki kuduba e empoto deni mena surupoto
manako nu bigi badidi kwaigibi ki e yadini nu
taganugu kwenupoto kayayagisi.
10 Ko nu iwagamu da; 'Nu gwede mo eba
paeremipi,' nu inako iwegemei ki ka nu Ma-
manuga God e bera umani siyemei ade e yonai ki
nu rabinanugu eba tawawena. Pa mena.

2

Nu waitanuga apunai ka Iyesu

1 Mununiyoma, wi bigi eba kwaiwagamana ki
nana ka nau oka yau wi nene okapakani. Ko
Iyesu Keriso e ka apunu supasupai bagi kawaya
tawiri ogayawa apunai ki pokere nu eyaka eyaka
paerepemei ki ka e Mamanuga God e yabareya
uburau nu nene wagau.

2 Nu biginuga ki denai bita nubo wada-mana
ko bita ki ka Iyesu nu nene wadubu kewowena.
E nu nene powena ki pokaiya ka Mamanuga
God nu bigi-nuga kuduba empupu surupupu.
E eba nu bitanuga mena wadubu ko iyapana
kuduba, madega kauwagau madega posiwagau
nu bitanuga kuduba ki Iyesu wadubu manako nu
yawatanuga mebu.
3 Iyapana nima Mamanuga God e umunui
wadau ki pokaiya ka e katai-wena da e Mamanuga
God mete katai-pupu.
4 Ko iyapana nima yagisi ke; ‘Mamanuga God
e nau kataineya,’ nima inako wagau ko ade Ma-
manuga God e umunui eba wadau ki ka e berawa-
gau yona mibai mo e bameya pa mena.
5-6 Iyapana nima Mamanuga God e yonai wadau
sumapiyau ki ka e mibai Mamanuga God nota
kwarikwarisipiyau. Ade iyapana nima yagisi
ke; ‘Nau ka Mamanuga God e naureya ton-
dakani,’ nima inako yagisi ki ka Iyesu badidi
maba kwaewagawa umawa ki maba e mete in-
ako kwaeyogono umono. Ade iyapana nima in-
ako kwaeyogono umono ki ka e rabineya mena
wainapono da e mibai Mamanuga God e iyapanai.

Gora waunai

7 Kowaniyoma, nau nuwaneya po wiyo. Nau
gora yau okapakani ki ka eba gora waunai mosi.
Ki ka gora oragai ki wi naiya mena wainapamawa
kebomawa ki gorai nau karako kawareya ade
okapakani yau kena.
8 Wi gora ki naiya mena wainapamawa ko
Keriso bauwena ki ka e gora oragai ki mibai

waunai matarapupu. Wi mete kina gora ki
mibai matarapiyamu ki pokere sisipu kasiyarai ki
karako mareyawagau ko tanai mibai ki kasiyarai
karako tawana miniyau siwa.
9 Iyapana nima yagisi ke; ‘Nau ka tawana
taneya tondakani,’ nima inako wagau ko ade e
eya yowaiyoma tatai-yoma midi ragiragitamiyau
ki ka e sisipu rabineya tondau.
10 Ko iyapana nima e eya yowaiyoma tataiyoma
nota kwari-kwarisitamiyau ki ka e tawana taneya
tondau. E yawata naigida mena empono manako
gwede mosi e kerarai eba pisipisipoto.
11 Ko iyapana nima e eya yowaiyoma tataiy-
oma midi ragiragi-tamiyau ki ka e sisipu rabineya
tondau ade sisipu rabineya umau. E kaniyono
yabodono ko yawata mosi eba empoto mibai ka
sisipu ki e yabui kenepupu.
12 Mununiyoma, nau oka yau wi nene oka-
pakani mibai ka Keriso e pokaiya ka Mamanuga
God wi bigiga empupu surupupu kewowena.
13 Mamaniyoma, nau oka yau wi nene oka-
pakani mibai ka kunuma waira kerareya ton-
dawa yabadawa apunai Keriso e wi kataigau.
Yaraganiyoma, nau oka yau wi nene okapakani
mibai ka Berokoi Apunai Seitani e wi raurumupu
kewowena.
14 Mununiyoma, nau oka yau wi nene oka-
pakani mibai ka Mamanuga God e wi kataigau.
Mamaniyoma, nau oka yau wi nene okapakani
mibai ka kunuma waira kerareya tondawa yaba-
dawa apunai Keriso e wi kataigau. Yaraganiyoma,
nau oka yau wi nene okapakani mibai ka wi kasi-
yaraga ka kawaya. Mamanuga God e yonai ki wi

rabinagau tawawena ki pokere Berokoi Apunai
Seitani e wi raurumupu kewo-wena.
15-16 Wi waira yau gwedegwedei eba
niniyatamiyoi bo nota kwarikwarisi-tamiyoi,
mibai ka wi inako kwaiwagi ki ka wi Mamanuga
God eba nota kwari-kwarisipiyamu. Nu
kwakwarepunuga poisiyasiyai wainapemei
kwaigemei bo nu yabunuga midiyawagau
empemei niniyapemei bo nu gwedegwedenuga
nene yabara kawakawaraigemei, nota inako ki
ka eba Mamanuga God nu negeyau ko ki ka waira
yau e notai.
17 Waira yo gwedegwede kuduba iyapana ma-
mamatamiyamu ki kuduba gogatagisi ko iyapana
nima Mamanuga God e umunui wadau makeya
makeya kwaewagau ki ka e iya maramara ton-
dono kaniyono.

Keriso e Iyarai

18 Mununiyoma, nu mara siyareya baigamana
kwaigemei. Wi naiya mena wainamupu da Keriso
e iyarai matarau baiyagisi ki ka mara siyarai rogo-
biwena. Ko nau karako suwagani wainapumuri;
Keriso e iyaraiyoma ropani kawaya ororeya mena
bautagubu yewe idiwu ki pokere wi kataigubu da
mara siyarai ki wana rogobiwena.
19 Iyapana ki mu naiya nu mete idiweya ko mu
ka eba nu iyapananuguma mibai. Mu nu mete
ewapuru rabinanuga eyaka mena idimpibena ki
ka mu eba ubumpena nu kamadinimpena kay-
atagumpena. Ko mu kamadinimpu kayatagubu
ki pokere nu katainugu da mu ka eba nu mete
ewapuru eyaka mena.

20-21 Ko Mamanuga God e Keyai Tanai Bagi
Kawaya ki Keriso ubupu wadubu wi kawarigau
kwebu wira. Nau kataineya da yona mibai ki wi
kuduba kataigubu kewowena ki pokere nau oka
yau wi nene okapakani. Ko ki ka eba wi gogoi. Wi
kataigau da yona mibai ade yona bera ki kerarai
ka ebo ebo, eba eyaka mena.
22 Bera Apunai e berai ka yau kena; E mara-
mara yogono ke; ‘Iyesu e ka eba nu Iya Negeyana
Apunai Keriso.’ Ko iyapana nima inako wagau ki
ka e Iyesu iyarai. E Mamanuga God tagararapiyau
ade Mamanuga God e Gubagai mete tagarara-
piyau.
23 Nima Mamanuga God e Gubagai tagarara-
piyau ki ka e Mamanuga God e eya mete tagarara-
piyau. Ade nima Mamanuga God e Gubagai
mibipiyau ki ka e Mamanuga God e eya mete
sumapiyau.
24 Wi naiya Iyesu e yonai wainamupu ki wi
eba kamadumuri ko maramara wi rabinagau no-
tapiyoi idiwoi. Wi inako kwaiwagi ki ka wi Ma-
manuga God ade e Gubagai Iyesu mu mete ewa-
puru mara-mara idiwoi.
25 Keriso e gwaiyaba nidibu kaimatana da e iya
waunai maramara idiwana kaiwana ki iyai nu
negeni.
26 Nau oka yau okapakani mibai ka iyapana
dai bautagubu wi beraniyamu wi kerapugau
wadamu.
27 Ko Keriso e ororeya mena e eya Keyai wi
negebu kewowena. E Keyai ki wi rabinagau ton-
dau ade e Keyai ki pokaiya ka e gwedegwede
kuduba wi kabuwaniyau. E badidi kabuwaniyau

ki kuduba mibai mena ki pokere iyapana kudubai
mosi eba baiyagisi wi kabuwaniyoto. Pa mena.
Keriso e eya Keyai ki kabuwai mena wi wadumuri
doko ade Keriso e mena naureya idiwoi.
28 Mununiyoma, wi Keriso e mena naureya in-
ako idiwoi ki ka e baiyogono makeya ki ka nu
yabarayabara e bameya baigamu, ko nu midi-
mama eba wadiniyoto wekeigamu. Pa mena.
29 Wi kataigau da Keriso e ka bagi supasupai
kawaya. Ko wi ki waina-pumuri wetawetara ki
ka wi mete kataiwagi da wi e maba supasupai
mena kwaiwagi ki ka wi mibai Mama-nuga God e
munuiyoma.

3

Nu ka Mamanuga God e munuiyoma

1 Nau suwagani wainapumuri; Mamanuga God
e nu nota kwari-kwarisiniyau ki pokere e munuiy-
oma nu nidibu. Ena, e munuiyoma mibai ka nuyo
ko waira yau notai wainapiyamu ragidai ki mu
eba kataimugu da nu ka e munuiyoma mibai ka
mu Mamanuga God mete gogoi.
2 Kowaniyoma, nau nuwaneya po wiyo ki
pokere wainapu-muri; Nu ka Mamanuga God e
munu-iyoma ko nu mara aita ewa badidi maba
idiwomu ki nu karako naigida mete eba katain-
ugu. Ko nu kataigibi wetawetara da Keriso
ade wirayagisi baiyagisi makeya ki ka nu e eya
kiyabui matarau empamu manako nu e maba
wenaigamu.
3 Ki pokere iyapana nima Keriso e nawanai ton-
dau ki ka e naigida mena tondono da nota berokoi

e kerareya eba yadini. Keriso bigi pa mena tanai
mena tondau ki maba e mete inako bigi pa mena
bagi supasupai mena tondana wainapono.
4 Iyapana nima bera berokoi kwae-wagau ki
ka Mamanuga God e gorai tapu ki e raurupiyau,
mibai ka bigi kuduba gora ki giripiyau.
5 Wi kataigau da Keriso iyapana kuduba nu big-
inuga surupana ki nana bauwena. E bameya ka
bigi mo pa mena ko tanai mena posiwena uburau.
6 Ki pokere iyapana nima Keriso e naureya
tondau ade Keriso tondau ki maba e mete inako
tondana wainapiyau ki ka e bera berokoi kuduba
deni mena kamadini ko ewa mo eba kwaeyogono.
Iyapana nima bera berokoi kawareya kawareya
kwaewagau ki ka e Keriso eba bananapupu. E eba
kataiya eyo.
7 Mununiyoma, yabu yabu idiwoi da iyapana
mo eba baiyagisi wi beraniyoto wi kerapugau
yadini. Nau nidiyakani yau kena; Iyapana nima
bera bagi supasupai mena kwaewagau ki ka
Keriso Mamanuga God e yabuiya supasupai bagi
kawaya tondau ki maba e inako mete tondau.
8 Ko iyapana nima bera berokoi kawareya
kawareya kwaewagau ki ka e Berokoi Apunai Sei-
tani e nene, mibai ka Berokoi Apunai Seitani e ka
mara kerareya bera berokoi mena kwaewagawa
yabadawa da karako. Ko Mamanuga God e Guba-
gai tonopupu yewe wairau kawapu da e uburana
Berokoi Apunai Seitani e upi kuduba kaupana ki
nana.
9 Iyapana nima Mamanuga God e munui ton-
dau ki ka e bera berokoi kawareya kawareya eba
kwaeyogono, mibai ka Mamanuga God e eya iyai

e kwebu. Mamanuga God tondau ki maba e mete
e iyai kwebu ki pokaiya tondau ki pokere bera
berokoi ki e eba kwae-wagau.
10 Ko iyapana nima bera berokoi mena kwaewa-
gau ade e eya yowaiyoma tataiyoma mete midi
ragiragitamiyau ki ka e eba Mamanuga God e
munui. Nau yona suwagakani yau pokaiya ka
wi Mamanuga God e iyapanaiyoma ade Berokoi
Apunai Seitani e iyapanaiyoma mu kiyabumaga
matarau emitamuri.

Nu deni deni nota kwarikwarisigomu

11 Wi Iyesu sumamupu makeya e yonai badidi
wainapamawa kebomawa da karako ka yau kena;
‘Nu deni deni nota kwarikwarisigomu idiwomu.’
12 Oragai apunai Kaini e maba nu eba idiwomu.
E ka Berokoi Apunai Seitani e munui ki pokere
e ubupu e eya yowai Eiboro minibu poyo. E
kwaewena ki kerarai ka yau kena; E eya upi kwae-
wagawa ki e paerepiyawa ko e yowai badidi upi-
wagawa ki kuduba bagi supasupai mena.
13 Ki pokere kowani-yoma, waira yau notai
wainapiyamu ragidai baitagisi wi girinimoto ki ka
wi notaga eba babayagisi.
14 Nu rabinanugu mena wainapemei da nu
yowanuguma tatanuguma nota kwarikwarisita-
memei ki pokere nu mete kataigibi da po yawatai
ki nu ororeya mena raurumipi kebomipi karako
iya yawateya idiwei. Ko iyapana nima e eya
yowaiyoma tataiyoma eba nota kwarikwarisita-
miyau ki ka e po yawatai ki eba baibigapupu.
15 Iyapana nima e waretai midi ragiragi-piyau
ki ka e Mamanuga God e yabuiya e waretai ki

miniyana po maba kwae-wagau. Ade wi kataigau
da naunuma ragidai mu rabinamugu ka iya mara-
mara kaiwana idiwana ki iyai pa mena.
16 Nu deni deni nota kwarikwarisigamana ki
kerarai ka Keriso birikapupu nu ka-buwanibu
kewowena. E eya iyai nene eba wainapupu ko
e nu iyanuga nene wainapupu manako e ubupu
eya iyai nu nene tapu. Ki maba ka nu mete kina
nu nubo iyanuga nene eba wainapomu ko nu
yowanuguma tatanuguma mu iya-maga nene ka
nu nubo iyanuga ki mu nene tamamu.
17 Nau suwagani waina-pumuri; Iyapana mosi
e eya gwede-gwedei ropani kawaya ko e waretai
imagei apunai e nuwaboyai ki e eba wainapiyau
ade gwede mosi e eba kweyau waitapiyau ki ka e
paerepiyau. E yagisi ke, 'Nau ka Mamanuga God
e nota kwarikwarisipakani tondakani,' e inako
wagau ko ade e waretai ki eba waitapiyau ki ka e
berawagau ade yona kororai mena wagau.
18 Mununiyoma, nu deni deni nota kwarik-
warisigomu idiwomu ki ka nu eba pa yona mena
iwogomu ko nu mibai mete kwaigomu.

Nu Mamanuga God e yabareya yabarayabara ubumamu.

19-20 Nu inako kwaigomu ki nu mete kataigamu
da nu ka mibai kwaigemei ragidai. Ki pokere nu
rabinanugu nidiyau wirawira da nu paeremipi
ki ka nu Mamanuga God e yabareya pore eba
wainapamu mibai ka Mamanuga God gwedeg-
wede kuduba e kataiya.
21 Ko kowaniyoma, wi ade wainapumuri;
Nu rabinanugu nidiyau wirawira da nu eba

paeremipi ki ka nu Mamanuga God e yabareya
yabarayabara ubumamu.
22 Nu e bonanai yodomu ade e nuwaiya badidi
wainapiyau ki kwaigomu ki ka nu gwede nene
wainapemei ki nu e siyamu manako e ki kuduba
nu negeni.
23 Mamanuga God e nu kwayubanuga yonai nu
nene wagubu ka yau kena; Nu e Gubagai Iyesu
Keriso sumapomu ade nu nuga deni deni nota
kwarikwarisi kasiwara-igomu idiwomu. Yona ki
ka Keriso e eya mete nu nidibu.
24 Nu Mamanuga God e yonai ki makeya
makeya kwaigomu ki ka nu e mete idiwomu
ade e nu mete idiwomu. E eya Keyai Tanai Bagi
Kawaya puyo nu negebu ki pokere nu katainugu
da e nu mete idiwei.

4

Bera ragidai ropani kawaya yewe wairau posiwena

1 Kaiwa kaiwa kowaniyoma, nau nuwaneya
po wiyo. Karako yewe wairau ka bera ragidai
ropani kawaya posiwena. Ki pokere iyapana ki
tagisi ke; ‘Mamanuga God yona yau nu nidibu,’
mu inako tagisi ki ka wi mu yonamaga ki garu-
garu eba sumapumuri ko wi notaga kwarisiyagisi
mu naigida mena emitamuri werena; Mamanuga
God e Keyai mu kabuwatamiyau were tagamu
bo keyai kudubai mosi mu kabuwa-tamiyau were
tagamu?
2 Ko wi badidi maba kataiwagi da Mamanuga
God e Keyai wagubu mu kabuwatapu? Nau suwa-
gani wainapumuri; Iyapana nima yagisi ke; ‘Iyesu

Keriso, e ka kunumau kawapu iyapana kaina
nu maba wena-wena,' nima inako wagau ki ka
Mama-nuga God e eya Keyai e kabuwapupu ki
makeya e wagau.
3 Ko iyapana nima yagisi ke; 'Ki pa mena,' ki
ka eba Mama-nuga God e Keyai e kabuwapupu ki
makeya e wagubu ko ki ka Keriso e iyarai yona ki
e kabuwapupu. Wi naiya mena wainamupu da
Keriso e iyarai aita ewa baiyagisi ko nau karako
suwagakani da berokoi ki e keyai ki ororeya mena
yewe wairau bauwena.
4 Mununiyoma, wi ka Mamanuga God e iya-
panaiyoma. Bera tagamu ragidai ki mu wi rau-
rutampu kewowena, mibai ka Mamanuga God e
Keyai Tanai Bagi Kawaya wi rabinagau posiwena
uburau ki kasiyarai ka kawaya esida ko waira
yau keyai kasiyara tagebu pokaiya tagamu ki kasi-
yarai ka marai munta erida.
5 Bera tagamu ragidai mu ka yewe wairau idiwu
ki pokere mu waira yau yonai mena tagamu
manako waira yau ragidai mu diriwamaga kwae-
tagamu ade mu yonamaga mete waina-piyamu
sumapiyamu.
6 Ko nu ka Mama-nuga God e iyapanaiyoma
ki pokere gwedewau Mamanuga God kataimupu
ragidai ki mu mena nu yonanuga ki wainapo-
moto. Ko gwedewau Mamanuga God tagarara-
piyamu ki ka nu yonanuga ki mu tagararapomoto
ade eba suma-pomoto. Nau yonani nidibuwani
yau pokaiya ka wi kataiwagi da keyai mibai ka
bani kena ade keyai bera ka bani kena.

Mamanuga God nu nota kwarikwarisiniyau

7 Kowaniyoma, nau nuwaneya po wiyo. Nu
deni deni nota kwarikwarisi kasiwaraigomu idi-
womu mibai ka nota ki ka Mamanuga God e eya
notai. Nima e kowaiyoma ade e yowaiyoma tata-
iyoma nota kwarikwarisitamiyau ki ka e mibai
Mamanuga God e munui. E ka Mamanuga God
kataipupu wetawetara.
8 Ko nima e kowaiyoma ade e yowa-iyoma
tataiyoma eba nota kwarikwarisi-tamiyau ki ka
e Mamanuga God eba kataipupu, mibai ka nota
kwarikwarisi ki kerarai ka Mamanuga God.
9 Mama-nuga God nuwaiya po nuyo ki pokere
e yau kwaewena; E Gubagai eyaka mena ki e nu
nene tonopupu yewe wairau kawapu da nu e si
pokaiya iya waunai e bameya wadamana ki nana.
10 Nu deni deni nota kwarikwarisigemei ki
kerarai ka eba nu yabiri ubumipi Mamanuga
God nota kwarikwarisimipi. Pa mena. E
eya mena yabiri ubupu deni mena nu nota
kwarikwarisinibu e eya Gubagai tonopupu nu
nene powena manako e Gubagai pokaiya ka
Mamanuga God karako nu biginuga empiyau
surupiyau.
11 Kaiwa kaiwa kowaniyoma, Mamanuga God
e kawaya daganani nu nota kwari-kwarisiniyau
ki pokere nu mete kina deni deni inako nota
kwarikwarisi kasiwaraigomu ade nu rabinanuga
eyakamenayagisi were idiwomu.
12 Yewe wairau ka iyapana kuduba Mamanuga
God nu yabunugere mo eba emipi. Ko nu deni
deni nota kwarikwarisigomu idiwomu ki ka Ma-
manuga God nu rabinanugu tondono manako e
nota kwarikwarisi notai nu negebu ki mibai nu

rabinanugu tawayagisi matarayagisi ki iyapana
matarau empomoto.
13 Nu badidi maba kataigamu da Mamanuga
God nu rabinanugu tondau ade nu e rabineya
idiwei? Nau suwagani wainapumuri; E eya Keyai
tonopupu nu rabinanugu tondau ki pokaiya ka nu
kataigibi.
14 Iyapana kuduba, madega kauwagau madega
posiwagau nu iya waunai wadamana ki nana
ka Mama-nuga God e eya Gubagai tonopupu
kawapu, ko ki nu nubo yabunugere emipi ke-
wowena ki pokere e sisiyai nu karako wi matarau
nidimei yau kena.
15 Iyapana nima yagisi ke; 'Iyesu, e ka mibai
Mamanuga God e Gubagai,' nima inako wagau ki
e rabineya ka Mamanuga God tondau ade e mete
kina ka Mama-nuga God e naureya tondau.
16-17 Mamanuga God nuwaiya po nuyo ki nu
wainapemei ade sumapemei. Nu deni deni nota
kwarikwarisigamana idiwana ki kerarai ka eyo ki
pokere iyapana nima e kowaiyoma ade e yowaiy-
oma tataiyoma maramara inako nota kwarik-
warisitamiyau ki ka e Mamanuga God e naureya
tondau ade Mamanuga God iyapana ki rabineya
mete tondau. Nu inako idiwomu ki ka nu mara
kwauneya Mamanuga God e idai gurai iyapana
kuduba nu naurinugu ugwadiniyana ragiragi ki
marai baiyagisi makeya ki ka nu e yabareya
yabara-yabara ubumamu. Nu yabarayabara in-
ako ubumamu ki mibai ka Mamanuga God e nu
eminiyoto da nu ka e Gubagai Keriso mete eyaka-
menaigibi ki pokere e yagisi da nu ka baganai.
18 Iyapana nima e rabineya nota kwarikwarisi

ki notai tawawena tondau ki pokaiya ka kudu e rabineya ki deni mena baiyagisi kayayagisi. Ko iyapana nima e rabineya nota kwarikwarisi ki notai pa mena ki ka e kudu mete wainapono tondono, mibai ka kudu kerarai ka yau kena; Iyapana nima supasupai eba tondau ki ka e paerei ki denai bita wadana ki kudeya mena e maramara wainapono tondono.

19 Mamanuga God yabiri nu nota kwarikwarisinibu ki pokere denai ka nu karako e mete inako nota kwarikwarisi-pomu.

20 Ko iyapana mo yagisi ke; ‘Nau ka Mamanuga God e nota kwarikwarisi-pakani tondakani,’ e inako wagau ko ade e ebo yowai bo tatai midi ragiragi-piyau ki ka e berawagau. E yowaiyoma tataiyoma matarau emitamiyau mete idiwu ki eba nota kwarikwarisitamiyau ki ka e badidi maba Mamanuga God eba empemei ki nota kwarikwarisipono tondono? Ki pa mena.

21 Nu kwayuba-nuga yonai Keriso gwaiyabanibu ka yau kena; Iyapana nima Mamanuga God nota kwarikwarisipiyau ki ka e eya kowaiyoma ade e eya yowaiyoma tataiyoma ki mu mete inako nota kwarikwarisitamono tondono.

5

Nu sumanuga pokaiya waira yau notai raurupamu

1 Iyapana nima e notai eyaka mena wainapiyau da; ‘Iyesu, e ka nu Iya Negeyana Apunai Keriso,’ nima inako wainapiyau ki ka e Mamanuga God e munui. Ade iyapana nima e eya mamai nota

kwarikwarisipiyau ki ka e yowa-iyoma tataiyoma
ki mu mete nota kwarikwarisitamiyau.
2 Ki maba, nu Mamanuga God nota kwarik-
warisipomu ade e gorai tapu ki makeya makeya
kwaigomu ki pokaiya ka nu kataigamu da nu
Mamanuga God e munuiyoma mete nota kwarik-
warisitamemei.
3 Nu Mamanuga God nota kwarikwarisipomu ki
ka nu e umunui yodomu ade e gorai badidi tapu
ki nu makeya makeya mete kwaigomu. E gorai ka
eba ragiragi kawaya,
4 mibai ka iyapana nima Mama-nuga God e
munui wenawena ki ka e waira yau notai kuduba
kaupoto ki mete baganai. Nu sumanuga pokaiya
ka nu waira yau e notai ki kuduba rauru-pamu.
5 Iyapana nima e notai eyaka mena yagisi ke,
'Iyesu, e ka Mamanuga God e eya Gubagai,' iya-
pana nima e notai inako wagau ki ka e waira yau
notai kuduba raurupoto ki mete baganai.

Iyesu e ka Mamanuga God e eya Gubagai

6 Iyesu Keriso e ka kunuma were kawapu yewe
wairau wenawena. Apunu Diyoni ubupu awana
pokaiya e siruwa-pupu manako e powena ki
makeya ka mu e ta were ugwadumpu manako
e darai bauwena kayawena. Mamanuga God e
Keyai nu mete kabuwaniyau da Iyesu e ka eba
awana pokaiya siruwa-wagana pa tondana ki
nana bauwena ko e powagana manako e darai
bau-wagana ki nana mete bauwena. Ade nu
katainugu da Mamanuga God e Keyai yona mibai
mena wagau.
7 Yona apeya eyaka yau kuduba mibipiyau da
Iyesu, e ka Mamanuga God e eya Gubagai;

8 Mamanuga God e eya Keyai badidi wagau ki
kena, Iyesu awana pokaiya siruwawena yonai ki
kena, ade e darai bauwena kayawena yonai ki
kena.
9 Yona apeya eyaka ki kuduba ki mibai ka eyaka
mena. Nu iyapana kaina mu yonamaga sumape-
mei ki ka maraitau erida ko Mamanuga God e
eya Gubagai nene yona yau wagubu ki ka kawaya
esida, mibai ka Mamanuga God e ebo yona ki
wagubu.
10 Iyapana nima Mamanuga God e Gubagai
sumapiyau ki e rabineya ka Mamanuga God e
yonai yau mete tawawena. Ko iyapana nima
Mamanuga God e yonai eba sumapiyau ki ka
e Mamanuga God bera umani siyau mibai ka
Mamanuga God e eya Gubagai nene yona mibai
kawaya badidi wagubu ki yonai e eba sumapupu.
11 Ki pokere yona mibai ka yau kena; Iya waunai
maramara idiwana kaiwana ki iyai ka Mamanuga
God e Gubagai pokaiya nu negebu.
12 Iyapana nima Mamanuga God e Gubagai
sumapiyau ade wadubu e eya iyai rabineya
tapu ki ka maramara idiwana kaiwana iyai ki e
wadubu kewowena. Ko iyapana nima Mamanuga
God e Gubagai eba suma-piyau ade e eya iyai ra-
bineya eba tapu ki ka maramara idiwana kaiwana
iyai ki e eba wadubu.

Iya waunai maramara idiwana kaiwana iyai

13 Mununiyoma, wi ka Mamanuga God e
Gubagai sumapiyamu ki ragidai. Nau oka
yau okapakani mibai ka nau nuwaneya wi
naigida mena kataiwagi wetawetara da iya

waunai maramara idiwana kaiwana iyai ki wi
wadumupu kewowena.
14 Nu Mamanuga God e yabareya yabarayabara
ubumamu manako e nuwaiya badidi wainapiyau
ki makeya makeya e siyamu ki ka nu katainugu
da e nu wainaniyoto manako nu badidi iwagibi ki
kuduba e nu negeni.
15 Mibai, nu e badidi siyemei ki e nu wainaniyau
ki pokere nu mete kataigibi da nu e badidi simipi
ki e ororeya mena nu negebu kewowena.

16 Kowaniyoma, iyapana mosi wi paunagau
paerepoto bera berokoi mo kwaeyagisi
empumuri ki ka wi e nene guriguriwagi da
e bigi kwaewena ki kuduba Mamanuga God
empoto suru-poto manako iya kweyoto. Ko e
paere kawaya mo kwaewena da e po yawateya
kayawagau, nau eba ki nene wi guri-gurigamana
ki nana suwagakani.
17 Bera berokoi kwaigemei ki kuduba ka bigi ko
nu bigi dai kwaigemei ka erida ki pokere nu denai
eba popoigamu.

18 Nu katainugu da nu Mamanuga God e
munuiyoma idiwei ki ka nu bigi kawareya
kawareya eba kwaigomu. Mamanuga God e
Gubagai nu kwayuba-niyau ki pokere Berokoi
Apunai Seitani eba baiyagisi nu giriniyoto. Pa
mena.
19 Nu mete kataigibi da nu ka Mamanuga God
e munuiyoma ko waira yau notai notapiyamu
ragidai madega kauwagau madega posiwagau ki
mu kuduba ka Berokoi Apunai Seitani e umunui
wadamu ragidai.

20 Nu mete kataigibi da Mamanuga God e Gubagai bauwena nu notanuga wadubu papara ki pokere Yona Mibai Wagau Apunai Mamanuga God ki e nu mete kataimipi kewowena. Nu karako e idai rabineya idiwei ade e Gubagai Iyesu Keriso e idai rabineya mete idiwei. Iyesu e ka God mibai ade e ka nu iya maramara idiwana kaiwana ki kerarai.

21 Mununiyoma, daisusu bo momo-rapa bo ade dai mete kina inako ki mu mibimaga ka pa mena ki pokere mu bamamugu wi eba buburiwogoi.

Kaiwa kaiwa, nau Diyoni oka yau okapuwani.

Ika kewowena.

IYA YONAI
The New Testament in the Umanakaina Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Umanakaina long Niugini

Copyright © 1999 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Umanakaina

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
92bb28a8-6181-5bd4-a67f-1906ab635008